

Sâmbătă, 30 Mai, 2026

Sf. Cuv. Isaachie Mărturisitorul și Varlaam (Sâmbăta celor adormiți — Moșii de vară)

Faptele Apostolilor 28

¹ Odată scăpați, am aflat că insula se numește Malta.

² Iar băștinașii nu mică omenie ne-au arătat; că din pricina ploii care cădea și a frigului, au aprins foc și ne-au primit pe toți la ei.

³ Și strângând Pavel o grămadă de vreascuri și punându-le pe foc, o viperă a ieșit din pricina căldurii și i s'a prins de mână.

⁴ Și când băștinașii au văzut jivina atârnată de mâna lui, ziceau unii către alții: „Nu'ncap'ndoială că omul acesta e un ucigaș; deși a scăpat din mare, dumnezeiasca dreptate¹ nu i-a îngăduit să trăiască...”.

⁵ Dar el, scuturând jivina în foc, n'a suferit nici un rău.

⁶ Iar ei se așteptau ca el să se umfle sau să cadă dintr'o dată mort. Dar dacă mult au așteptat și au văzut că nimic rău nu i se întâmplă, și-au schimbat părerea și ziceau că

el este un zeu.

⁷ Iar în împrejurimile aceluia erau pământurile căpeteniei insulei, cu numele Publius, care ne-a primit și ne-a găzduit prietenos timp de trei zile.

⁸ Și s'a întâmplat că tatăl lui Publius zăcea în pat, cuprins de friguri și de dizenterie; la care intrând Pavel și rugându-se, și-a pus mâinile peste el și l-a vindecat.

⁹ Și dacă s'a petrecut aceasta, veneau la el și ceilalți din insulă care aveau boli, și se vindecau.

¹⁰ Și ei cu multă cinste ne-au cinstit; și la plecare ne-au încărcat cu cele de trebuință.

¹¹ Și după trei luni am pornit cu o corabie din Alexandria, care iernase în insulă și care avea pe ea semnul Dioscurilor².

¹² Și ajungând în Siracuza, am rămas acolo trei zile.

¹³ De unde, făcând un înconjur, am sosit la Regium. Și după o zi,

¹ Literal: Dike; zeița dreptății. Evident, localnicii văd în Pavel un condamnat de drept comun.

² Dioscurii: frații gemeni Castor și Pollux, din mitologia greacă, patronii navigatorilor.

a suflat vânt de miazăzi și'n ziua următoare am ajuns la Puteoli.

14 Găsind acolo frați am fost rugați să rămânem la ei șapte zile. Și așa am venit la Roma.

15 Și auzind despre noi frații de acolo³, au venit în întâmpinarea noastră până la Forul lui Appius și la Trei-Taverne⁴; pe care văzându-i Pavel, I-a mulțumit lui Dumnezeu și a prins curaj.

16 Iar când am intrat în Roma, sutașul i-a predat pe cei legați comandantului taberei, iar lui Pavel i s'a îngăduit să locuiască aparte, cu ostașul care-l păzea⁵.

17 Și după trei zile, Pavel a chemat la el pe cei care erau fruntașii Iudeilor. Și dacă s'au adunat, el le-a zis: „Eu, bărbați frați, deși n'am făcut nimic împotriva poporului sau a datinilor părintești, în legă-

turi am fost predat de la Ierusalim în mâinile Romanilor.

18 După ce m'au cercetat, aceștia voiau să-mi dea drumul, deoarece nu era în mine nici o vină vrednică de moarte.

19 Dar când Iudeii mi s'au împotrivit, eu am fost nevoit să cer să fiu judecat de cezar – dar nu ca să aduc vreo învinuire neamului meu.

20 Așadar, aceasta e pricina pentru care v'am chemat să vă văd și să vorbesc cu voi; că din pricina nădejzii lui Israel sunt eu legat cu lanțul acesta”.

21 Iar ei au zis către el: „Noi nici c'am primit din Iudeea scrisori despre tine, nici c'a venit cineva dintre frați să ne dea de veste sau să ne vorbească ceva rău despre tine.

22 Dar dorim să auzim de la tine ceea ce gândești; că'n privința acestei secte ne e cunoscut că pretutindeni i se stă'mpotrivă”.

23 Deci i-au rânduie o zi; și la gazdă i-au venit mai mulți. Și le vorbea de dimineața până seara, dând mărturie despre împărăția lui Dumnezeu, căutând ca și din legea lui Moise, și din profeti să-i încredințeze despre Iisus.

24 Și unii credeau în cele spuse, iar alții nu credeau.

³ Desigur, creștinii din Puteoli i-au anunțat grabnic pe cei din Roma. În ambele localități existau deja comunități de ucenici, direcți sau indirecti, ai lui Pavel.

⁴ La 65 și, respectiv, 47 km de Roma.

⁵ Nefiind un deținut de drept comun, ci ceea ce se cheamă astăzi un prizonier de conștiință (în plus, cetățean roman), Pavel s'a bucurat de privilegiul regimului numit custodia militaris, care-i acorda dreptul de a locui, sub pază, într'o casă particulară. Potrivit regulamentului, brațul drept al prizonierului era legat cu un lanț de brațul stâng al paznicului.

25 Și neînțelegându-se unii cu alții, au plecat după ce Pavel a zis un cuvânt, că: „Bine a grăit Duhul Sfânt către părinții noștri prin Isaia profetul

26 când a zis: **Mergi la poporul acesta și spune-i: Cu auzul veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu privirea veți privi, dar nu veți vedea,**

27 **că inima acestui popor s'a împietrit și urechile lor greu aud și ochii lor s'au închis, ca nu cumva cu ochii să vadă și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să-și revină și Eu să-i vindec.**

28 Deci cunoscut să vă fie vouă că această mântuire a lui Dumnezeu li s'a trimis păgânilor; și ei vor asculta!”

29 Și după ce a zis el acestea, Iudeii au plecat, făcând între ei noian de'ntrebări.

30 Iar Pavel a rămas doi ani întregi⁶ în casa luată de el cu chirie; și pe toți care veneau la el îi primea,

31 propovăduind împărăția lui Dumnezeu și învățând despre

⁶ Precum mai înainte în Cezareea (vezi 24, 27 și nota), Pavel împlinește și aici termenul maxim de detenție preventivă. Eliberat, el va cunoaște o a doua captivitate în Roma, la capătul căreia va muri ca martir în anul 67. Luca își încheie cronică printr'un final deschis.

Domnul Iisus Hristos cu toată îndrăznirea, fără nici o piedică.

1 Tesaloniceni 4

13 Dar, fraților, nu vrem ca voi să fiți în neștiință despre cei ce au adormit⁷, ca să nu vă întristați precum ceilalți⁸, care nu au nădejde.

14 Pentru că de credem⁹ că Iisus a murit și a înviat, tot așa pe cei adormiți prin Iisus îi va aduce Dumnezeu împreună cu El¹⁰.

15 Căci pe aceasta v'o spunem noi prin cuvântul Domnului: că noi, cei vii, cei rămași până la venirea Domnului, nu le-o vom lua înainte celor adormiți.

16 Că la un semn poruncitor, la glasul arhanghelului și'n trâmbița lui Dumnezeu, Însuși Domnul Se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi;

17 după aceea noi, cei vii, cei ră-

⁷ În credința generală că Parusia (venirea Domnului) e foarte aproape. Tesalonicenii se întrebau ce se va întâmpla cu cei ce au murit înainte de această venire.

⁸ = Păgânii, care credeau că odată cu moartea se termină totul.

⁹ Acest condițional nu introduce un dubiu, ci premisa a ceea ce urmează. Procedeu stilistic (= de vreme ce credem).

¹⁰ = Cu Iisus.

mași, împreună cu ei vom fi răpiți în nori ca să-L întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel pururea cu Domnul vom fi.

Ioan 21

¹⁵ Așadar, după ce au prânzit, i-a zis Iisus lui Simon Petru: „Simone, fiu al lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?” El i-a zis: „Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc”. Zisu-i-a lui: „Paște mieluseii Mei!”

¹⁶ Iisus i-a zis din nou, a doua oară: „Simone, fiu al lui Iona, Mă iubești?” El i-a zis: „Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc”. Zisu-i-a lui: „Păștorește oile Mele!”

¹⁷ Iisus i-a zis a treia oară: „Simone, fiu al lui Iona, Mă iubești?” Petru s'a întristat că i-a zis a treia oară: „Mă iubești?”, și i-a zis: „Doamne, Tu pe toate le știi, Tu știi că Te iubesc”. Iisus i-a zis: „Paște oile Mele!”¹¹

¹⁸ Adevăr, adevăr îți spun: Când erai mai tânăr te încingeai singur și umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni îți vei întinde mâinile și altul te va încinge și te va duce unde tu nu vrei”.

¹⁹ Iar aceasta a zis-o însemnând

¹¹ Întreita întrebare și mărturisire semnifică reabilitarea lui Petru după întreita sa lepădare de Iisus.

cu ce moarte Îl va preamări el pe Dumnezeu¹². Și spunând aceasta, i-a zis: „Urmează-Mă!”¹³

²⁰ Dar Petru, întorcându-se, l-a văzut venind în urmă-i pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cină se rezemase de pieptul Său și-I zisese: „Doamne, cine este cel ce Te va vinde?”

²¹ Pe acesta deci văzându-l, Petru i-a zis lui Iisus: „Doamne, dar cu el ce va fi?”

²² Zisu-i-a Iisus: „Dacă vreau Eu ca acesta să rămână până voi veni, ce te privește? Tu urmează-Mă pe Mine!”

²³ Ca urmare, a ieșit cuvântul acesta între frați, cum că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri, ci: „Dacă vreau Eu ca acesta să rămână până voi veni, ce te privește?”

²⁴ El este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui adevărată este.

²⁵ Sunt încă și multe altele pe care le-a făcut Iisus, care, dacă s'ar fi scris una câte una, socotesc că lu-

¹² Moartea lui Petru, martirizat la Roma în anul 64 (sau 67).

¹³ Drept confirmare a reabilitării, Iisus îi repetă lui Petru cuvintele pe care i le spusese la spălarea picioarelor (vezi In 13, 36).

mea aceasta n'ar cuprinde cărțile
ce s'ar fi scris. Amin.

Tâlcuire

Ioan 5

²⁴ Adevăr, adevăr vă spun: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel care M'a trimis, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moarte la viață.

²⁵ Adevăr, adevăr vă spun, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce vor auzi vor învia.

²⁶ Că precum Tatăl are viață întru Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață întru Sine;

²⁷ și putere I-a dat să facă judecată, pentru că El este Fiul Omului.

²⁸ Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul când toți cei din morminte Îi vor auzi glasul;

²⁹ și cei ce au făcut cele bune vor ieși spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândeii.

³⁰ Eu nu pot să fac de la Mine nimic; judec după cum aud¹⁴, și judecata Mea este dreaptă; pentru că nu caut voia Mea, ci voia Celui ce M'a trimis.

Nimeni să nu se lenevească a-și pomeni părinții; însă trebuie pomeniți și toți creștinii ortodocși, și nu doar în această zi, ci la orice vreme și la ori-

care rugăciune. Și noi vom ajunge unde sunt ei acum, și noi vom avea nevoie să fim pomeniți în rugăciunile altora, așa cum cel sărman are nevoie de o bucată de pâine și o cană de apă. Adu-ți aminte că rugăciunea pentru cei adormiți este puternică fiindcă e obștească – fiindcă vine din partea întregii Biserici. Biserica respiră prin rugăciune. Dar așa cum, potrivit rânduiei firești, puterea respirației mamei însărcinate trece și asupra fătului, potrivit rânduiei harice, Biserica respiră prin rugăciunea obștească a tuturor, iar puterea rugăciunii se întinde și asupra celor adormiți, aflați în sânul Bisericii, care este alcătuită din vii și morți, cei care luptă și cei care triumfă. Deci, nu te lenevi să pomenești cu osârdie, în orice rugăciune, pe toți părinții și frații noștri plecați de la noi. Aceasta va fi pentru ei milostenie din partea

¹⁴ Fiul Îl aude și-L ascultă pe Tatăl.

ta...¹⁵

¹⁵ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an.*